

Projektinių pasiūlymų teikimas pagal priemonę 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“

*Aplinkos ministerijos Europos Sąjungos paramos
administravimo departamento Europos Sąjungos fondų
valdymo skyriaus vyr. specialistė Rasa Uselytė*

2016 m. birželio 9 d.
Vilnius

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Teisės aktai

- **2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (PFSA)**, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. D1-281
- **Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašas**, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr.1V-893
- **Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės (PAFT)**, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316
- **Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams**, patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais)

Regionų projektų atrankos procedūros

Kvietimas teikti projektinius pasiūlymus (skelbia Regioninės plėtros departamento prie VRM atitinkamas skyrius, 10 d. po PFSA patvirtinimo, t. y. 2016 m. balandžio 27 d.)

Projektinių pasiūlymų teikimas (**teikia savivaldybių vykdomosios institucijos**). **90 d.** po PFSA patvirtinimo

Projektinių pasiūlymų vertinimas (vertina sekretoriatas) **20+10+14 d.** po pasiūlymų pateikimo

Regionų projektų sąrašo tvirtinimas (tvirtina regiono plėtros taryba) ne vėliau kaip per **25 d.** nuo sąrašo projekto gavimo (**turi būti sudarytas 2016 m. IV ketvirtį**)

Kvietimas teikti paraiškas (skelbia APVA)

Paraiškų teikimas (**teikia pareiškėjas**) per **6 mėn.** nuo kvietimo teikti paraiškas gavimo. Pareiškėjas visus viešuosius pirkimus turės pabaigti iki paraiškos pateikimo.

Paraiškų vertinimas (vertina APVA) **60 d.** po paraiškų pateikimo

Sprendimo dėl projektų finansavimo priėmimas (priima LR aplinkos ministerija) **14 d.** po ataskaitos gavimo

Projektų sutarčių pasirašymas (APVA su pareiškėju pasirašo dvišalę sutartį)

Pareiškėjai ir partneriai

Galimi pareiškėjai ir partneriai:

- savivaldybių administracijos
- regionų atliekų tvarkymo centrai (RATC)

Vienas pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką viename regione!

- Tuo atveju, jeigu pareiškėjas RATC, projektinį pasiūlymą turi teikti savivaldybės administracija
- Jeigu kelios savivaldybės ir RATC rengia vieną projektą (pareiškėjas savivaldybė arba RATC), projektinį pasiūlymą gali teikti vienos savivaldybės administracija
- Taigi, viena savivaldybė gali teikti du projektinius pasiūlymus, bet tik vieną paraišką

Projektinio pasiūlymo teikimas (1)

- **Projektinio pasiūlymo forma** - *Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr.1V-893, 1 priedas*
- **Su projektiniu pasiūlymu reikia pateikti (pagal PFSA):**
 - investicijų projektą, parengtą pagal *Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką*, skelbiamą ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt, jeigu projektu siekiama investuoti į turtą arba infrastruktūrą, reikalingą viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, teikti, ir projektui įgyvendinti suplanuotų investicijų į nurodytus investavimo objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) joms tenkanti pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas), viršija 300 000 (tris šimtus tūkstančių) eurų.

Projektinio pasiūlymo teikimas (2)

■ Su projektiniu pasiūlymu reikia pateikti:

- laisvos formos visuomenės informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais priemonių planą, parengtą pagal PFSA 25.4 papunktyje nustatytus reikalavimus:
 - pareiškėjas turi būti parengęs visuomenės informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais priemonių planą, kuriame nurodyti *visuomenės informavimo tikslai, tikslinės grupės, visuomenės informavimo priemonės, jų taikymo apimtis, laukiami rezultatai ir finansavimo poreikis*, iki projektinio pasiūlymo pateikimo (**taikoma, jei vykdoma PFSA 11.5 papunktyje nurodyta veikla**)
- dokumentus, pagrindžiančius projekto išlaidų vertes (gali būti numatomų pirkimų apklausos rezultatai, analogų metodai ir pan.)
- konteinerių aikštelių išdėstymo schemas (taikoma, jei planuojama vykdyti PFSA 11.2 papunktyje nurodytą veiklą)

Projektinio pasiūlymo vertinimas (1)

■ **Projektinio pasiūlymo dėl regiono projekto įgyvendinimo vertinimo išvada** - *Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašo*, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr.1V-893, 2 priedas

■ **Vertinama:**

■ ar projekto tikslai ir uždaviniai atitinka bent vieną veiksmų programos prioriteto **konkretų uždavinį ir siekiamą rezultatą**

■ 5.2. INVESTICINIS PRIORITETAS **Investicijos į atliekų sektorių, siekiant įvykdyti ES aplinkos *acquis* reikalavimus ir patenkinti valstybių narių nustatytus poreikius, viršijančius tuos reikalavimus**

■ 5.2.1. KONKRETUS UŽDAVINYS Sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį ir užtikrinti tinkamą radioaktyvių atliekų saugojimą

Projektinio pasiūlymo vertinimas (2)

■ Vertinama:

- ar projektas atitinka regiono plėtros plano nuostatas, t. y., ar projektiniame pasiūlyme nurodytas *projekto pareiškėjas, projekto veiklos, projektu siektinos stebėsenos rodiklių reikšmės* atitinka regiono plėtros plano priemonių plano atitinkamos priemonės konkretaus projekto atitinkamą informaciją, *ES fondų lėšų dydis neviršija regiono plėtros plane nurodyto konkretaus projekto ES fondų lėšų dydžio*, o planuojamas projekto paraiškos pateikimo terminas yra ne vėlesnis, nei nurodyta regiono plėtros plane
- ar projektas atitinka integruotos teritorijos vystymo programos veiksmų plano nuostatas (jei taikoma), t. y., ar projektiniame pasiūlyme nurodytas projekto pareiškėjas, projekto veiklos atitinka integruotos teritorijos vystymo programos veiksmų plano konkretaus veiksmo aprašyme pateiktą informaciją, o ES fondų lėšų dydis neviršija konkrečiam veiksmui nurodyto ES fondų lėšų dydžio. **NETAIKOMA**
- ar projektas atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nurodyto (-ų) strateginio planavimo dokumento (-ų) nuostatas
- ar projektas atitinka veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtintus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, nurodytus PFSA

Specialieji projektų atrankos kriterijai (1)

1. Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 m. planas (2014-04-16)

1. Projekto atitiktis Valstybinio atliekų tvarkymo (VATP) 2014–2020 metų plano, 227.1.6 ir (ar) 227.2.3 ir (ar) 227.2.4 ir (ar) 227.6.1 papunkčiuose nustatytiems strateginiams atliekų tvarkymo uždaviniams.

Vertinama, ar projekto veiklos atitinka:

- VATP 227.1.6 papunktyje numatyta strateginio atliekų tvarkymo uždavinį „**Skatinti gaminių pakartotinį naudojimą ir paruošimo naudoti pakartotinai veiklą**“;

ir / arba

- VATP 227.2.3 papunktyje numatyta strateginio atliekų tvarkymo uždavinį „**Sukurti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo pajėgumus**“;

ir / arba

- VATP 227.2.4 papunktyje numatyta strateginio atliekų tvarkymo uždavinį „**Plėtoti rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemas**“;

ir / arba

- VATP 227.6.1 papunktyje numatyta strateginio atliekų tvarkymo uždavinį „**Didinti visuomenės sąmoningumą atliekų tvarkymo srityje**“.

2. Savivaldybių atliekų tvarkymo planai

3. Regiono plėtros planas

Specialieji projektų atrankos kriterijai (2)

1. Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 m. planas (2014-04-16)

2. Savivaldybių atliekų tvarkymo planai

3. Regiono plėtros planas

2. Projekto atitiktis savivaldybės atliekų tvarkymo planui, patvirtintam savivaldybės tarybos sprendimu.

Vertinama, ar projekto veiklos atitinka savivaldybės atliekų tvarkymo plano priemonių plane nurodytą informaciją apie projekto veiklas.

3. Projekto atitiktis regiono plėtros planui, patvirtintam regiono plėtros tarybos sprendimu.

Vertinama, ar projekto pareiškėjas ir projekto veiklos atitinka regiono plėtros plano priemonių plane nurodytą informaciją apie projekto pareiškėją, pagrindinę veiklų grupę, o finansavimo dydis neviršija regiono plėtros plano priemonių plane nurodyto projekto finansavimo dydžio pagal kiekvieną iš šaltinių.

Projektinio pasiūlymo vertinimas (3)

Vertinama:

- ar projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas šnaudų ir naudos analizės rezultatais (jei taikoma); atitiktis vertinama vadovaujantis **Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika** (Kokybės metodika), kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt
- ar projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas šnaudų efektyvumo rodikliu (jei taikoma); atitiktis vertinama vadovaujantis Kokybės metodika

Projektinio pasiūlymo vertinimas (4)

■ Vertinama:

- ar projekto parengtumas atitinka PFSA nustatytus reikalavimus ir (ar) gali tenkinti nustatytus reikalavimus suėjus paraiškos dėl projekto finansavimo (toliau – paraiška) pateikimo terminui

■ Projekto parengtumui taikomi reikalavimai (PFSA 25 p.):

- 1. pareiškėjas turi būti įvykdeš **rangos darbų, prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų procedūras** (turi būti sudaryta pasiūlymų eilė ir pasibaigęs apskundimo terminas) iki paraiškos pateikimo
- 2. turi būti įvykdytos **poveikio aplinkai vertinimo** procedūros iki paraiškos pateikimo (jei taikoma);
- 3. vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymu, turi būti nustatytos **sanitarinės apsaugos zonos ribos ūkinei veiklai** ir įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą iki paraiškos pateikimo (jei taikoma);
- 4. pareiškėjas turi būti parengęs **visuomenės informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais priemonių planą**, kuriame nurodyti visuomenės informavimo tikslai, tikslinės grupės, visuomenės informavimo priemonės, jų taikymo apimtis, laukiami rezultatai ir finansavimo poreikis, iki projektinio pasiūlymo pateikimo (taikoma, jei vykdoma PFSA 11.5 papunktyje nurodyta veikla).

Projektinio pasiūlymo vertinimas (5)

■ Vertinama:

- ar projekto veiklos atitinka PFSA numatytas veiklas

■ Remiamos veiklos (PFSA 11 p.):

- biologinių atliekų surinkimo konteinerių ir (arba) kompostavimo priemonių individualioms valdoms plėtra;
- konteinerinių aikštelių įrengimas/ rekonstrukcija ir konteinerių konteinerinėms aikštelėms įsigijimas;
- didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas/ atnaujinimas ir (arba) jų pritaikymas atliekų paruošimui naudoti pakartotinai;
- atliekų paruošimo naudoti pakartotinai infrastruktūros sukūrimas/ atnaujinimas;
- visuomenės informavimas atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais.

Projektinio pasiūlymo vertinimas (6)

Vertinama:

- ar projektas atitinka veiklų kompleksiskumo reikalavimą (jei taikoma); **NETAIKOMA**
- ar projekte nėra nustatyta dvigubo tos pačios veiklos tų pačių išlaidų finansavimo rizika;
- ar pateikti visi projektinio pasiūlymo priedai, nurodyti projektų finansavimo sąlygų apraše.

Projektinio pasiūlymo vertinimas (7)

- Sekretoriatas regiono projektų sąrašo projektą pateikia regiono plėtros tarybai kartu su PAFT 48 punkte keliamų reikalavimų ir **atitiktis PFSA regionams nustatytoms siektinoms tarpinėms ir galutinėms stebėsenos rodiklių reikšmėms tenkinimo vertinimą**, parengtą vadovaujantis regiono plėtros tarybai pateiktais projektiniais pasiūlymais
- Su projektiniu pasiūlymu turi būti pateikta **skaičiuoklė, kuri leistų įsitikinti, kad siekiamas stebėsenos rodiklis apskaičiuotas, atsižvelgiant į projekto fizinius rodiklius (išigyjamų konteinerių skaičių) ir kitas prielaidas, kurios taikomos atliekant projektų vertinimą (investicijų projektų skaičiuoklėje).**

Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimas

- Rodiklių skaičiavimo tvarka nustatyta **2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše**, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“

Regiono pavadinimas	Sukurti /pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai (tonos/metai) (P.S.329)
Alytaus	7 185
Kauno	31 217
Klaipėdos	18 960
Marijampolės	8 155
Panevėžio	11 250
Šiaulių	14 938
Tauragės	5 100
Telšių	7 286
Utenos	6 069
Vilniaus	39 840
<i>Iš viso:</i>	<i>150 000</i>

Sukurti /pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai (tonos/metai) (P.S.329)

Skaičiuojamas sumuojant įsigytų ir pastatytų konteinerių ar kitų įrenginių rūšiuojamųjų komunalinių atliekų surinkimo pajėgumus tonomis per metus

$P_k = N_k * V_k * I_{vid} * q_n$, kur:

P_k – konteinerių pajėgumai;

N_k – konteinerių skaičius;

V_k – vieno konteinerio tūris;

I_{vid} – vidutinis (3 metų vidurkis) išvežimų per metus skaičius;

q_n – vidutinis atliekų tankis pagal rūšis:

- stiklinės pakuotės atliekų mišiniui – 300 kg/m³;
- popieriaus/ kartono atliekų mišiniui 45 kg/m³;
- plastikinės, kombinuotos ir metalo pakuotės atliekų mišiniui – 30 kg/m³;
- tekstilės atliekoms – 141 kg/m³;
- biologinėms atliekoms (žaliosioms ir maisto atliekoms) – 770 kg/m³;
- žaliosioms atliekoms – 230 kg/m³;
- maisto atliekoms – 800 kg/m³.

Sukurti /pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai (tonos/metai) (P.S.329) – siūlomas pakeitimas

- medinės pakuotės/medienos atliekų mišiniui – 750 kg/m³;
- eksploatuoti netinkamų transporto priemonių plastikų atliekoms – 500 kg/m³;
- naudotų padangų atliekoms – 120 kg/m³;
- geležies ir plieno/metalų atliekų mišiniui – 500 kg/m³;
- statybos ir griovimo atliekoms – 2500 kg/m³;
- elektros ir elektroninės įrangos atliekoms – 70 kg/m³;
- didžiosioms atliekoms – 500 kg/m³;
- pavojingosioms atliekoms – 900 kg/m³.

Investicijų projekto rengimas

PPP http://www.ppplietuva.lt/teisine-metodine-informacija/metodiniai-dokumentai/ PPP Metodiniai dokumentai | p... x

Edit View Favorites Tools Help

ppplietuva.lt VPSP procesas VPSP projektai Renginiai ir naujienos Teisinė ir metodinė informacija Apie mus Kontaktai DUK Dau

► Metodiniai dokumentai Teisinis reglamentavimas Teismų praktika VPSP mokymų medžiaga

Metodiniai dokumentai

Investicijų projektų rengimas (konsultuoja Justina Giedraitė, tel. (8-5) 243 1624, el. p. j.giedraite@cpva.lt ir Linas Jasiukevičius, tel. (8-5) 219 1335, el. p. l.jasiukevicius@cpva.lt).
Nepavykus susiekti telefonu, klausimus prašytume pateikti el. paštu:

- I. Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika (patvirtinta 2016 m. gegužės 30 d.)
 - 5-6 priedai. Konversijos koeficientų bei socialinės – ekonominės naudos (žalos) komponentų įverčių reikšmės
 - 7 priedas. Projekto rizikų grupės, veiksniai ir rizikų valdymo būdai
 - 8 priedas. Projekto veiklų vykdymo pavyzdys
 - 9 priedas. Metodiniai nurodymai vertintojams dėl investicijų projektų atitikties Investicijų projektų rengimo metodikai
 - 10 priedas. SEA skaičiuoklė
 - 11 priedas. SNA skaičiuoklė
- II. Optimalios alternatyvos pasirinkimo ir vertinimo metodika
- III. KITI DOKUMENTAI:
 - Konversijos koeficientų bei ekonominės-socialinės naudos (žalos) apskaičiavimo metodika
 - Naudos komponento „Šilumos tiekimo patikimumo padidėjimo“ taikymas socialinėje-ekonominėje analizėje
 - Kultūros srities investicijų socialinio-ekonominio poveikio (naudos/žalos) komponentų nustatymo, komponentų įverčių apskaičiavimo ir taikymo metodika
 - Rekomenduojama Techninė užduotis Investicijų projektų rengimo paslaugų pirkimui

Investicijų projekto turinys (1)

1. Santrauka.

2. Projekto kontekstas:

- a. viešosios paslaugos, kuriai teikti (jei iki šiol paslauga nebuvo teikiama) ar kurios kokybei gerinti skirtas projektas, socialinė, ekonominė ir institucinė aplinka, pagrindiniai socialiniai – ekonominiai reiškiniai ir prielaidos, formuojantys projekto poreikį, jų tendencijos projekto įgyvendinimo perspektyvoje (glaustai analizuojama tik susijusi sektoriaus, regiono ir nacionalinė aplinka);
- b. projekto teisinė aplinka: viešosios paslaugos, kurios kokybei gerinti skirtas projektas, teikimo teisinis reglamentavimas, identifikuojant apribojimus viešosios paslaugos teikimui;
- c. projektu sprendžiamos problemos: tiksliai įvardijamos viešosios paslaugos problemos, nurodoma projekto vieta viešosios paslaugos teikimo procesuose, atskleidžiamos problemas lemiančios priežastys ir nurodoma, ar įgyvendinamas IP jas sprendžia.
- d. tikslinių grupių poreikiai: viešosios paslaugos, kurios kokybei gerinti skirtas projektas, poreikiai (sektoriaus, regiono ir nacionaliniu mastu), poreikiams tenkinti parengti strateginiai dokumentai.

Investicijų projekto turinys (2)

3. Projekto turinys:

- a. projekto tikslas: kokią pagrindinę socialinę ekonominę naudą sukurs projekto įgyvendinimas, ko projektu siekiama, kokią problemą planuojama išspręsti;
- b. projekto sąsaja su kitais projektais: pateikiama informacija tik apie tuos projektus, kurie yra tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su rengiamu projektu;
- c. projekto ribos: nurodomi pasirinkti būdai ir apimtys, kuria dalimi (kiek) IP prisidės prie problemos sprendimo;
- d. poveikis tikslinėms grupėms: detalios aprašomos tikslinės grupės, kurioms IP įgyvendinimas turės tiesiogines įtakos ir kurios pajus socialinę-ekonominę IP įgyvendinimo naudą (žalą);
- e. projekto uždaviniai: ką planuojama daryti, kad būtų pasiektas projekto tikslas ir išspręstos projektu keliamos problemos;
- f. projekto organizacija: trumpai nurodoma projekto organizacija vadinamas juridinis ar fizinis subjektas ar jų grupė, prisiimanti atsakomybę už projekto įgyvendinimą ir vykdanči pagrindines projekto veiklas, kaip projektas susijęs su vykdoma organizacijos veikla;
- g. siekiami rezultatai: kokia planuojama projekto įtaka viešosios paslaugos kiekybiniais ir kokybiniais pokyčiams.

Investicijų projekto turinys (3)

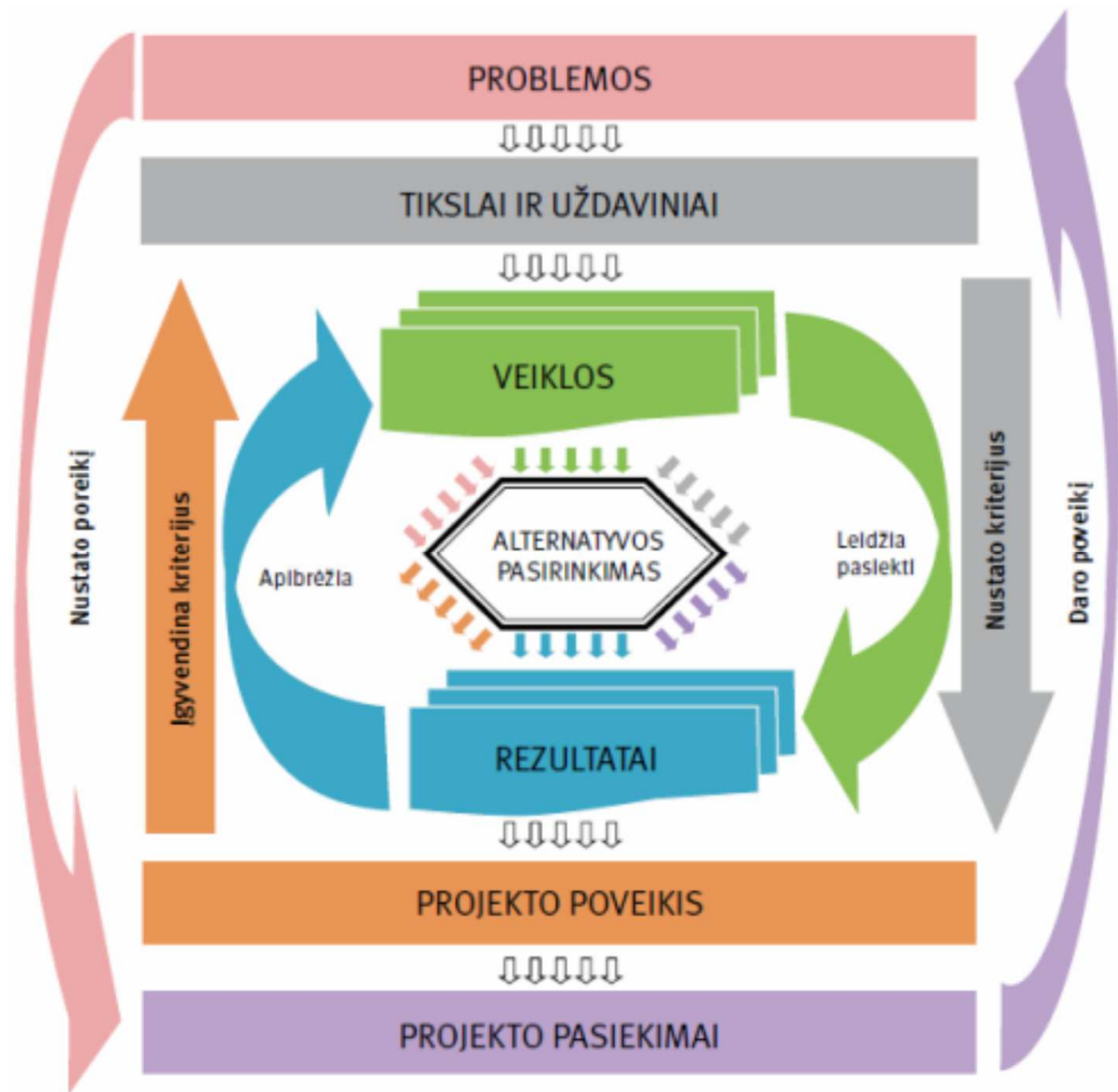
4. Galimybės ir alternatyvos:

- a. esamos situacijos aprašymas: kokia apimtimi šiuo metu teikiama viešoji paslauga, atliekamų investicijų dydis, su paslaugos teikimu susijusių išlaidų, pajamų ir gaunamo finansavimo piniginiai srautai.
- b. alternatyvų formulavimas ir aprašymas,
 - kai projekto bendra investicijų vertė viršija 3 mln. eurų: 1) pradžioje vertinamos galimos veiklos projekto tikslui pasiekti ir uždaviniams išspręsti: sudaromas ilgasis veiklų sąrašas, kuriame veiklos sugrupuotos pagal tam tikrus kriterijus; 2) nustatomi veiklų vertinimo kriterijai, pateikiamas jų paaiškinimas ir pasirinkimo pagrindimas; 3) galimos veiklos įvertinamos pagal pasirinktus veiklų vertinimo kriterijus ir sudaromas trumpasis veiklų sąrašas; 4) iš geriausiai įvertintų galimų veiklų sudaromos alternatyvos, nurodomi kiekvienos alternatyvos įgyvendinimo ypatumai ir padariniai (vertinamų alternatyvų skaičius negali būti mažesnis nei „Optimalios alternatyvos pasirinkimo projekte kokybės vertinimo metodikoje“ rekomenduojamas minimalus alternatyvų sąrašas pagal projekto tipą);
 - kai projekto bendra investicijų vertė neviršija 3 mln. eurų: nurodomi kiekvienos alternatyvos įgyvendinimo ypatumai ir padariniai (vertinamų alternatyvų skaičius negali būti mažesnis nei „Optimalios alternatyvos pasirinkimo projekte kokybės vertinimo metodikoje“ rekomenduojamas minimalus alternatyvų sąrašas pagal projekto tipą);

Alternatyvų sudarymo ir pasirinkimo schema

Investavimo objektai (1)

Kiek investavimo objektų turi būti priskiriama IP priklauso nuo to, kokia dalis investicijų yra skiriama kiekvienam iš objektų.

Išskiriami galimi keturi pasirinkimo atvejai:

- 1) tais atvejais, kai suplanuotos projekto investicijos į kelis skirtingus investavimo objektus, įvertinama, kuriam investavimo objektui skiriama **didžiausia investicijų lėšų suma (daugiau nei 50 proc.)**, tokiu atveju pasirenkamas **vienas investavimo objektas**;
- 2) tais atvejais, kai suplanuotos **vienodo dydžio projekto investicijos (apie 45-55 proc. investicijų) į du skirtingus investavimo objektus** (pvz., investuojama 50 proc. lėšų į pastatus ir 50 proc. – į įrenginius, arba investuojama 48 proc. lėšų į įrenginius ir 52 proc. – į nematerialųjį turtą ar pan.), projektas yra priskiriamas prie **dviejų skirtingų investavimo objektų**;

Investavimo objektai (2)

- 3) tais atvejais, kai nė vienam iš investavimo objektų nėra skiriama didžiausia investicijų lėšų suma (daugiau nei 50 proc.) ir suplanuotos projekto investicijos yra daugiau nei į 2 skirtingus investavimo objektus, projektui yra priskiriami tie investavimo objektai, kuriems suplanuota skirti **daugiau nei 25 proc.** projekto investicijų išlaidų. **Iš viso projektui gali būti priskiriama nuo vieno iki keturių investavimo objektų** (pvz., investuojama 30 proc. lėšų į pastatų objektus, 25 proc. į inžinerinių objektus, 30 proc. į nematerialiojo turto objektus ir 15 proc. į transporto priemonių objektus – tokiu atveju projektas priskiriamos 3 skirtingiems investavimo objektams);
- 4) nesant nė vieno investavimo objekto, kuriam suplanuota skirti daugiau nei 25 proc. projekto investicijų išlaidų, projektui yra **priskiriamas vienas investavimo objektas**, kuriam suplanuota skirti didžiausia projekto investicijų išlaidų dalis ir kuri viršija 30 000 eurų. Jeigu tokiam investavimo objektui suplanuota skirti didžiausia projekto investicijų išlaidų dalis neviršija 30 000 eurų, alternatyvų palyginimas neatliekamas, t. y. **nagrinėjama tik viena projekto įgyvendinimo alternatyva.**

Alternatyvų pasirinkimas (1)

- Rengiant investicijų projektą, turi būti išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos, nurodytos *Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikoje* (toliau – Kokybės metodika).
- Vertinant 1 veiklą, minimaliai turi būti išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos, nurodytos Kokybės metodikos 34 punkte.
- **Nuo 2016 m. gegužės 9 d. įsigaliojus Kokybės metodikos naujai redakcijai, šios alternatyvos nurodytos Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priedo lentelėje.**

Eil. Nr.	Investavimo objektai	Eil. Nr.	Pagrindinis projekto investavimo objekto tipas	Eil. Nr.	Minimaliai išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos
4.	Įrenginiai	4.1.	Naujų įrenginių įsigijimas ¹⁸	4.1.1.	Naujų technologijos A įrenginių įsigijimas;
				4.1.2.	Naujų technologijos B įrenginių įsigijimas;
				4.1.3.	Įrenginių nuoma;
				4.1.4.	Kooperacija.
		4.2.	Esamų įrenginių pakeitimas ¹⁹	4.2.1.	Esamų įrenginių pakeitimas į technologiją A;
				4.2.2.	Esamų įrenginių pakeitimas į technologiją B;
				4.2.3.	Įrenginių nuoma;
				4.2.4.	Kooperacija.

Alternatyvų pasirinkimas (2)

Vertinant 2 ir 3 veiklas, minimaliai išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos, nurodytos Kokybės metodikos 29 arba 30 arba 31 punkte, atsižvelgiant į projekto objekto investavimo tipą. Investavimo objektai pagal 2 ir 3 veiklas apima ir pagal šias veiklas įsigyjamus konteinerius. *Tuo atveju, jeigu pagal 2 veiklą numatoma įrengti požemines ar pusiau požemines konteinerių aikšteles, privalo būti išnagrinėta techninė alternatyva įrengti antžemines konteinerių aikšteles.*

Eil. Nr.	Investavimo objektai	Eil. Nr.	Pagrindinis projekto investavimo objekto tipas	Eil. Nr.	Minimaliai išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos
2.	Inžineriniai statiniai	2.1.	Naujų inžinerinių statinių (susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų ir/arba inžinerinių statinių) statyba ¹²	2.1.1.	Naujų inžinerinių statinių statyba;
				2.1.2.	Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas;
				2.1.3.	Inžinerinių statinių nuoma / panauda;
				2.1.4.	Trūkstamų paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje.
		2.2.	Esamų inžinerinių statinių techninių savybių (susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų ir/arba inžinerinių statinių) gerinimas ¹³	2.2.1.	Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas;
				2.2.2.	Esamų inžinerinių statinių keitimas;
				2.2.3.	Trūkstamų paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje.
		2.3.	Esamų inžinerinių statinių (susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų ir/arba inžinerinių statinių) keitimas ¹⁴	2.3.1.	Esamų inžinerinių statinių keitimas į technologiją A;
				2.3.2.	Esamų inžinerinių statinių keitimas į technologiją B;
2.3.3.	Trūkstamų paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje.				

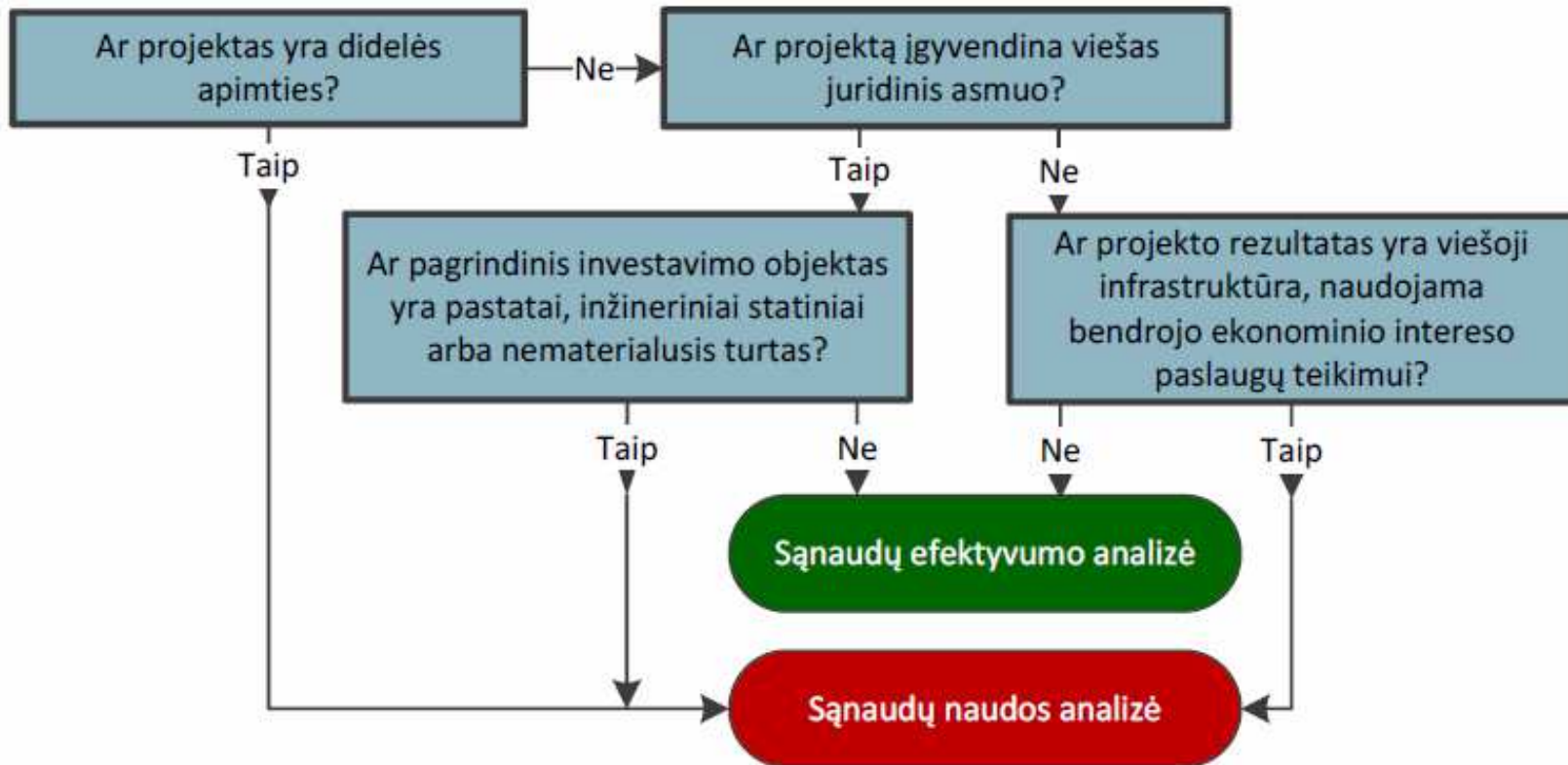
Alternatyvų pasirinkimas (3)

- Vertinant 4 veiklą minimaliai turi būti išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos, nurodytos Kokybės metodikos 24 arba 25 arba 26 arba 27 arba 28 punktuose, atsižvelgiant į projekto objekto investavimo tipą

Eil. Nr.	Investavimo objektai	Eil. Nr.	Pagrindinis projekto investavimo objekto tipas	Eil. Nr.	Minimaliai išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos
1.	Pastatai	1.1.	Naujų pastatų statyba ⁷	1.1.1.	Naujų pastatų statyba;
				1.1.2.	Nuotolinis projekto tikslinių grupių aptarnavimas;
				1.1.3.	Esamo turto rekonstravimas/pritaikymas;
				1.1.4.	Turto nuoma / panauda;
				1.1.5.	Turto įsigijimas.
		1.2.	Esamo pastato techninių ir funkcinių savybių pagerinimas ⁸	1.2.1.	Esamo pastato techninių ir funkcinių savybių pagerinimas;
				1.2.2.	Esamo pastato pardavimas ir naujo, reikalingas technines ir funkcines charakteristikas turinčio pastato įsigijimas;
				1.2.3.	Įrangos įsigijimas trūkstantoms techninėms ir funkcinėms veiklos charakteristikoms užtikrinti.
		1.3.	Esamo pastato bendrojo ploto padidinimas ⁹	1.3.1.	Esamo pastato bendrojo ploto padidinimas;
				1.3.2.	Optimizavimas;
				1.3.3.	Trūkstančių patalpų nuoma / panauda.
		1.4.	Pradėto (-ų) statyti pastato (-ų) užbaigimas ¹⁰	1.4.1.	Pradėto (-ų) statyti pastato (-ų) užbaigimas;
				1.4.2.	Pradėto (-ų) statyti pastato (-ų) atsisakymas ir naujo, poreikius atitinkančio pastato statyba;
				1.4.3.	Trūkstančių patalpų nuoma / panauda.
		1.5.	Esamo (-ų) pastato (-ų) paskirties pakeitimas ¹¹	1.5.1.	Esamo (-ų) pastato (-ų) paskirties pakeitimas;
1.5.2.	Trūkstančių patalpų nuoma / panauda.				

Alternatyvų vertinimo metodo pasirinkimas

Investicijų projekto turinys (4)

5. **Finansinė analizė (taikoma, tik kai projekto alternatyvų analizė atliekama sąnaudų analizės metodu):**
 - a. projekto ataskaitinis laikotarpis;
 - b. finansinė diskonto norma;
 - c. projekto alternatyvų lėšų srautai (investicijos, investicijų likutinė vertė, veiklos pajamos, veiklos išlaidos, mokesčiai ir finansavimas);
 - d. projekto alternatyvų finansiniai rodikliai (FGDV investicijoms ir kapitalui, FVGN investicijoms ir kapitalui, FNIS) ir išvada dėl projekto gyvybingumo.

6. **Ekonominė analizė (taikoma, tik kai projekto alternatyvų analizė atliekama sąnaudų naudos analizės metodu):**
 - a. rinkos kainų perskaičiavimas į ekonomines;
 - b. išorinio poveikio vertinimas (poveikio komponentai, poveikio komponentų finansinė išraiška, poveikio mastas ir pobūdis);
 - c. socialinė diskonto norma;
 - d. projekto alternatyvų ekonominiai rodikliai (EGDV, EVGN, ENIS);
 - e. optimalios alternatyvos atranka pagal finansinės ir socialinės ekonominės analizių rezultatus.

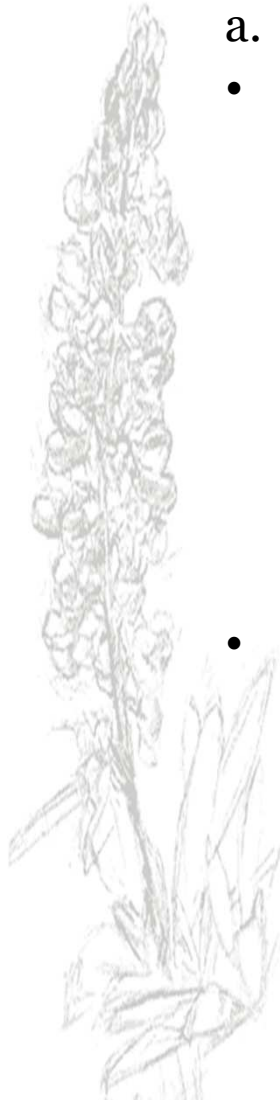

Investicijų projekto turinys (5)

7. Jautrumas ir rizikos:

a. Rizikų vertinimo apimtis:

- kai projekto alternatyvų analizė atliekama sąnaudų naudos analizės metodu ir jei planuojama investicijų vertė ne mažesnė nei 3 mln. eurų, atliekama pilnos apimties rizikų analizė: 1) jautrumo analizė (kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas įtakoja analizuojamo IP rezultatus); 2) scenarijų analizė (kritinių kintamųjų bendros įtakos vertinimas finansiniams ir ekonominiams rodikliams, analizė atliekama esant tariamai pesimistinei ir tariamai optimistinei įvykių klostymosi eigai); 3) kintamųjų tikimybių nustatymas (kiekvienam kintamajam sudaromas tikimybių skirstinys); 4) rizikos vertinimas (kintamųjų rizikos įverčiai, rizikos veiksniai, rizikos veiksnių įverčiai, rizikos veiksnių įverčių reikšmės laike); 5) rizikos priimtinumai; 6) rizikų valdymo veiksmai.
- kai projekto alternatyvų analizė atliekama sąnaudų naudos analizės metodu ir jei planuojama investicijų vertė neviršija 3 mln. eurų arba projekto alternatyvų analizė atliekama sąnaudų efektyvumo analizės metodu, atliekamas aprašomasis projekto rizikų veiksnių ir rizikų valdymo būdų vertinimas pagal „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikos“ 7 priedą.

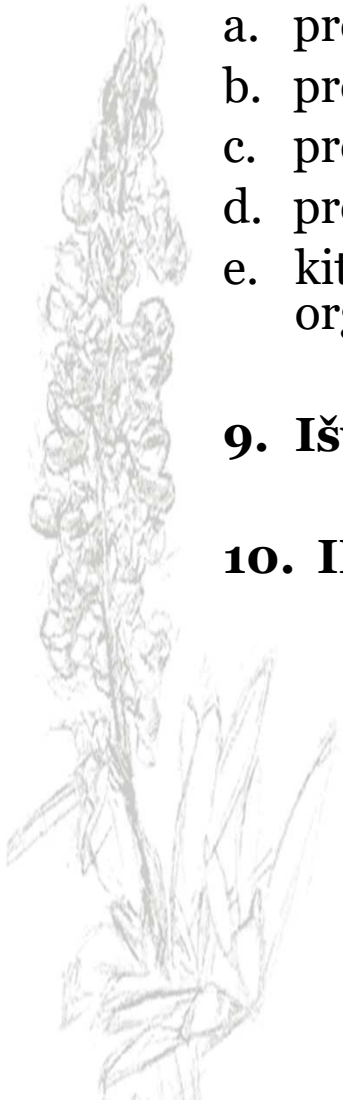
Investicijų projekto turinys (6)

8. Projekto vykdymo planas:

- a. projekto trukmė ir etapai;
- b. projekto vykdymo vieta;
- c. projekto komanda;
- d. projekto prielaidos ir testinumas;
- e. kitos išvados (kaip bus išspręsta problema, projekto įgyvendinimo organizacinės detalės ir kt.).

9. Išvados

10. IP duomenų suvestinė

Ačiū už dėmesį

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa